

ZNIŽANJE DAVČNE OSNOVE ZA PLAČANE PREMIJE ZA PDPZ

Pojasnilo DURS, št. 4250-4666/2013-3, 17. 1. 2014

Prejeli smo vprašanje zavezanca, ali je v nadaljevanju opisan način plačevanja premij za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: PDPZ) pod 1. točko ustrezen.

1. Delavec ima bruto plačo 2.000,00 EUR. Z delodajalcem je podpisal pogodbo o pristopu k pokojninskemu načrtu PN-PDPZ-XY. Ta pogodba je bila podpisana na podlagi pogodbe z delodajalcem, ki jo ima ta sklenjeno z zavarovalnico.

Na tej podlagi sta se delodajalec in delavec dogovorila, da vsak od njiju plača 2,5 % od bruto plače tega delavca kot prispevek k temu pokojninskemu načrtu. Plačana premija s strani delavca znižuje njegovo bruto plačo.

Sprašujete, ali je pravilno, da znesek 2,5 % delavčeve bruto plače (v tem primeru 50,00 EUR) zmanjšuje njegovo bruto plačo in posledično tudi davčno osnovo za obračun prispevkov za socialno varnost ter akontacijo dohodnine?

2. Delavec ima bruto plačo 2.000,00 EUR. Delavec je z delodajalcem podpisal pogodbo o pristopu k pokojninskemu načrtu PN-PDPZ-XY. Ta pogodba je bila podpisana na podlagi pogodbe z delodajalcem, ki jo ima ta delodajalec sklenjeno z zavarovalnico.

Na tej podlagi sta se delodajalec in delavec dogovorila, da vsak od njiju plača 2,5 % od bruto plače tega delavca kot prispevek k temu pokojninskemu načrtu. Pri tem sta se dogovorila, da plačana premija v višini 2,5 % od bruto plače (50 ,00 EUR) zmanjšuje delavčevo neto plačo (v višini 50,00 EUR).

Delavec na letni ravni uveljavi plačila za to PDPZ kot svojo osebno olajšavo v informativnem izračunu dohodnine, in sicer v okviru omejitev iz 117. člena Zakona o dohodnini.

V nadaljevanju je na zastavljeno vprašanje dano pojasnilo, usklajeno z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Vplačila v kolektivno zavarovanje so urejena v 241. členu Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2 (Uradni list RS, št. 96/12 s spremembami), ki določa, da je vplačilo kolektivnega zavarovanja denarni znesek, ki ga v korist člana plačuje delodajalec, pri katerem je član zaposlen, ali pravna oseba ali državni organ, pri katerem član poklicno opravlja določeno funkcijo (v nadaljnjem besedilu: delodajalec), na način in pod pogoji, določenimi v tem zakonu ter bremeni delodajalca. Določeno je še, da v kolektivno zavarovanje lahko v dogovoru z delodajalcem vplačuje denarna sredstva tudi zavarovanec sam. Tako vplačana sredstva se obravnavajo enako kot sredstva, ki jih vplačuje zavarovanec v individualnem zavarovanju. Izvajalec vodi navedena sredstva ločeno od sredstev, ki jih je vplačal delodajalec.

Iz zgoraj navedenega izhaja, da ni ovir za zavarovančeva individualna vplačila v kolektivno zavarovanje.

V zvezi s primerom, navedenim pod 1. točko, pa je treba opozoriti, da delavec in delodajalec ne moreta skleniti dogovora, s katerim bi se znesek vplačil za dodatno pokojninsko zavarovanje odtegoval od delavčeve bruto plače (plače pred obdavčitvijo).

Delavec lahko namreč izvaja vplačila v dodatno zavarovanje le iz svojega dohodka po obdavčitvi (neto plače), saj lahko razpolaga samo s to plačo. Poleg navedenega pa iz zakona, ki določa delovna razmerja jasno izhaja, da je plača sestavljena iz osnovne plače, dela plače za delovno uspešnost in dodatkov, ter mora vedno biti izplačana v denarni obliki. Upošteva se navedeno in opredelitev navedenih delov plače v zakonu, ki ureja delovna razmerja, vplačil za dodatno pokojninsko zavarovanje ni mogoče opredeliti za sestavni del plače, temveč za drugo vrsto plačila za delo.

Lahko pa delodajalec in delavec skleneta poseben dogovor, v skladu s katerim se dogovorita za zmanjšanje bruto plače, hkrati pa se delodajalec zaveže dogovorjeni znesek vplačati v kolektivno dodatno zavarovanje. Opozoriti je potrebno, da mora biti tak dogovor sklenjen pred dogovorom o delavčevi bruto plači, kar pomeni, da se delodajalec in delavec ob sklenitvi pogodbe o zaposlitvi oziroma spremembi pogodbe o zaposlitvi dogovorita za plačo, ki je zaradi vplačil v kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje nižja. Za vplačila v tem primeru se šteje, da so v celoti s strani delodajalca. Davčne olajšave za taka vplačila lahko uveljavi samo delodajalec, ne pa tudi delojemalec, ki je privolil v zmanjšanje bruto plače v zameno za vplačila za dodatno zavarovanje.

Potrebno pa je še opozoriti, da se z dogovorom o znižanju bruto plače, plača delavca ne sme znižati pod višino minimalne plače, ki je določena z Zakonom o minimalni plači (Uradni list RS, št. 13/10) oziroma pod višino plače, ki je določena s kolektivno pogodbo. Glede na navedeno je dogovarjanje med delavcem in delodajalcem glede višine plače v povezavi s vplačili v kolektivno zavarovanje možno le nad minimalno višino določeno z zakonom oziroma s kolektivno pogodbo.